

**VALTIOVARAINVALIOKUNNAN
LAUSUNTO 32/2006 vp**

**Valtioneuvoston selvitys EU:n uusista rahoitus-
kehyksistä vuosille 2007—2013; asetusehdotuk-
set ulkosuhderahoituksesta**

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Suuri valiokunta on 6 päivänä syyskuuta 2006 lähettänyt jatkokirjelmät 4. UM 21.07.2006 ja 5. UM 01.09.2006 sekä 11 päivänä lokakuuta 2006 jatkokirjelmän 6. UM 06.10.2006 asiassa E 119/2004 vp valtiovarainvaliokunnalle mahdollisia toimenpiteitä varten.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja tarkastusjaostossa.

Asiantuntijat

Hallinto- ja tarkastusjaostossa ovat olleet kuul-
tavina

- lähetystöneuvos Anne Ahonen ja erityis-
neuvonantaja Rauno Merisaari, ulkoasiain-
ministeriö.

Viitetiedot

Valiokunta on aikaisemmin antanut asiasta lau-
sunnon VaVL 27/2004 vp.

VALTIONEUVOSTON SELVITYS

Ehdotus

Komissio esitti vuonna 2004 ulkosuhderahoitus-
instrumenttien vähentämistä kuuteen siten, että
luodaan neljä uutta rahoitusinstrumenttia. Asiaa
on käsitelty neuvostossa kahden vuoden ajan.
Euroopan parlamentti on hyväksynyt Euroopan
naapuruus- ja kumppanuusinstrumenttia, va-
kausinstrumenttia ja liittymistä valmistelevaa
instrumenttia koskevat asetukset. Kehitysyhteis-
työn ja taloudellisen yhteistyön rahoitusväline
on jaettu kolmeen erilliseen asetukseen: kehitys-
yhteistyön rahoitusinstrumenttiin, demokratiaa
ja ihmisoikeuksia koskevaan ja yhteistyötä teol-
isuusmaiden kanssa koskevaan rahoitusinstru-
menttiin.

Kehitysyhteistyön rahoitusvälinettä koske-
vasta asetusehdotuksesta päästiin yhteisymmär-
rykseen 3.10.2006. Rahoituskehys olisi 16 897
miljoonaa euroa vuosille 2007—2013.

Komissio ehdottaa ihmisoikeuksien ja demo-
kratian edistämistä maailmanlaajuisesti tukevan
rahoitusinstrumentin perustamista. Sen tavoit-
teena on muun muassa edistää ihmisoikeuksia
erityisesti alueilla, joissa on suuri riski joutua ih-
misoikeusloukkausten uhriksi.

Ihmisoikeusinstrumentin temaattisista alueis-
ta asetusluonnos mainitsee erikseen muun muas-
sa kuolemanrangaistuksen ja kidutuksen vastai-
sen toiminnan, naisten ja lasten oikeudet sekä
ihmisoikeuskasvatuksen. Se on luonteeltaan

unionin ulkosuhdetoiminnan eri työvälineitä ja muita rahoitusinstrumentteja täydentävä.

Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvoston kantana on ollut, että Suomi kannattaa ulkosuhteiden rahoitusvälineiden määrän vähentämistä kuuteen.

Tarkistettu neuvoston kanta kehitysyhteistyön rahoitusvälineestä tarkoittaa sitä, että aseus saadaan hyväksyttyä tämän vuoden puolella. Siten pystytään turvaamaan katkeamaton yhteisön kehitysrahoitus vuoden 2007 alusta.

Suomi hyväksyy erillisen ihmisoikeus- ja demokratiainstrumentin perustamisen osana neuvottelujen kokonaisratkaisua. Sitä koskeva aseus on tarkoitus hyväksyä ennen vuoden 2006

loppua. Suomen tavoitteiden mukaista on korostaa toimia naisten sekä ns. haavoittuvimpien ryhmien (mm. lapset, alkuperäiskansat, vähemmistöt) oikeuksien sekä ihmisoikeuspuolustajien aseman puolesta.

Ihmisoikeusinstrumentin tavoitteiden tiiviimpi liittäminen unionin ulkosuhde- ja kehityspoliitiikan tavoitteisiin lisää unionin toimien johdonmukaisuutta. Sen täydentävä luonne muihin rahoitusinstrumentteihin nähden vastaa myös Suomen näkemystä. Erityisesti kansalaisjärjestöjen demokratia- ja ihmisoikeustoimintojen tukeminen korostaa erillisen rahoitusvälineen tarvetta. Suomen tavoitteena onkin turvata kansalaisjärjestöjen asema ihmisoikeusinstrumentin varainjaossa.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valtioneuvoston selvityksestä ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan.

Valiokunta pitää tärkeänä kehitysyhteistyön rahoitusinstrumentin perustamista ja siihen sisältyvien temaattisten ohjelmien kautta kanavoitavaa rahoitusta eri aloille.

Ihmisoikeusinstrumentin perustaminen vahvistaa EU:n toimintaa ihmisoikeuksien, de-

mokratian ja oikeusvaltioperiaatteen puolesta. Sen arvoa lisää joustavuus ja täydentävyys muiden instrumenttien kautta rahoitettavan toiminnan kanssa.

Lausunto

Lausuntonaan valtiovarainvaliokunta ilmoittaa,

että valiokunta yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan.

Helsingissä 27 päivänä lokakuuta 2006

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Markku Koski /kesk	Iivo Polvi /vas
vpj.	Matti Ahde /sd	Virpa Puisto /sd
jäs.	Kyösti Karjula /kesk	Anni Sinnemäki /vihr
	Jari Koskinen /kok	Irja Tulonen /kok
	Pekka Kuosmanen /kok	Jukka Vihriälä /kesk
	Maija-Liisa Lindqvist /kesk	vjäs. Arto Bryggare /sd
	Mika Lintilä /kesk	Esko Kiviranta /kesk
	Pekka Nousiainen /kesk	Mikko Kuoppa /vas
	Tuija Nurmi /kok	Pia Viitanen /sd.
	Pirkko Peltomo /sd	

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

valiokuntaneuvos Mari Nuutila.